

Єднак В.Д., <https://orcid.org/0000-0003-0009-8805>
Єднак Д.В. <https://orcid.org/0000-0002-0459-0701>

ПРЕДСТАВНИКИ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ – УЧАСНИКИ ЗИМОВИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЮНАЦЬКИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ФЕСТИВАЛІВ

Тернопільський національний педагогічний університет ім.
В.Гнатюка

Annotation. The work identifies the place, role and significance of the Youth Olympic Games. The participation of athletes from the Ternopil region in the winter European Youth Olympic Festivals is studied.

Keywords: IOC, European Youth Olympic Festivals, Olympic sport, youth, Youth Olympic Games, EYOF.

Актуальність теми дослідження. Олімпійський рух та Олімпійські ігри – специфічне і водночас феноменальне явище, що не має аналогів у всьому світі. Під керівництвом Міжнародного олімпійського комітету систематично ініціюються і проводяться різноманітні заходи, що сприяють вихованню фізично і духовно здорової молоді та надихають молодих атлетів бути активними учасниками будівництва суспільства нового часу. Серед цих заходів провідне місце посідають Юнацькі Олімпійські ігри та дитячо-юнацькі фестивалі. Основна мета цих змагань – залучення до олімпійського руху спортивної молоді, її підготовка до складних психологічних умов міжнародних стартів, відбір юних талантів до участі у майбутніх Олімпійських іграх. [1]

До найбільш популярних територіальних юнацьких спортивних змагань можна віднести: Азійські юнацькі ігри, Юнацькі ігри Співдружності та Європейський молодіжний олімпійський фестиваль. Усі ці змагання є міжнародним мульти-спортивним заходом в якому беруть участь спортсмени віком від 14 до 18 років.

На Європейському континенті, під патронатом Міжнародного Олімпійського Комітету та Європейського Олімпійського Комітету (ЄОК), за участю усіх європейських країн, з 1991 року проводяться літні та з 1993 року зимові Європейські юнацькі

олімпійські фестивалі. Всі атрибути і ритуали проведення таких фестивалів повністю відповідають «дорослим» Олімпійським іграм. Учасники розміщуються в Олімпійському селищі, церемонія відкриття, на якій, як правило, присутній Президент МОК, включає парад учасників. Делегації, як і на Олімпійських іграх, проходять в алфавітному порядку мови країни-учасниці, за виключенням Греції, яка очолює парад і господарів Фестивалю, які замикають парад.

Під час виконання Олімпійського гімну на стадіон вноситься і піднімається Олімпійський прапор, запалюється Олімпійський вогонь, який палає протягом усього періоду змагань, спортсмен-учасник і суддя країни-організатора приймають олімпійську клятву. Також проводиться естафета Олімпійського вогню. Вогонь запалюється в Греції, а далі проходить по країні, що приймає Фестиваль. [2]

Під час нагородження в честь призерів піднімаються національні прапори і виконується гімн країни на честь переможця.

Мета дослідження: дослідити участь спортсменів Тернопільщини зимових Європейських юнацьких олімпійських фестивалів.

Методи дослідження: синтез та аналіз науково-методичної літератури, документальних джерел, систематизація та узагальнення.

Результати досліджень. В 1990 році за ініціативи VIII Президента Міжнародного Олімпійського Комітету Жака Рогге, який на той час очолював асоціацію «Європейські олімпійські комітети», було прийнято рішення про проведення один раз на два роки зимових та літніх Європейських юнацьких олімпійських днів (ЄЮОД). Саме так вперше називалися змагання молодих атлетів. Це були перші олімпійські змагання виключно для юнаків із європейських країн.

Змагання проводяться в непарні роки із зимових та літніх видів спорту та регламентуються Хартією ЄЮОФ, що затверджена Генеральною асамблеєю (ЄОК) 13 грудня 2003 року. Вік учасників в залежності від видів спорту 14-18 років.

ЄЮОФ дає змогу зустрітися молоді з 50 європейських країн і таким чином сприяє європейській інтеграції.

В 1991 році в Брюсселі були проведені I літні ЄЮОД, а через два роки в італійському місті Аосте – I зимові.

Традиційно, починаючи з 1993 року, юнаки і дівчата України беруть участь в зимових Європейських юнацьких олімпійських фестивалях (днях), де посідають високі місця серед європейських країн. На сьогоднішній день проведено 16 зимових Європейських юнацьких олімпійських фестивалів. [2]

Неодноразово, до складу збірної команди України включались і спортсмени, що представляли Тернопільську область. Зокрема:

2005 р. – VII ЄЮОФ, Монті (Швейцарія) з 24 по 28

січня

Біатлон:

1. Підгрушна Олена – 2 бронзових нагороди (спринт та естафета).

2009 р. – IX ЄЮОФ, Шльонськ-Бескиди (Польща) з 15

по 20 лютого

Біатлон:

1. Іван Моравський,
2. Дмитро Підручний

2011 р. – X ЄЮОФ, Ліберець (Чехія) 13 по 19 лютого

Біатлон:

1. Ірина Беган

2013 р. – XI ЄЮОФ, Брашов (Румунія) з 17 по 22

лютого

Біатлон:

1. Меркушина Анастасія
2. Лесюк Тарас

Сноубординг:

3. Копчак Тетяна

Стрибки на лижах з трампліна:

4. Мулик Вадим
5. Сухоменюк Роман

**2015 р. – XII ЄЮОФ, Форарльберг (Австрія) -
(Ліхтенштейн) з 25 по 30 січня**

Біатлон:

1. Роман Бригадир

Лижне двоборство:

1. Мазурчук Дмитро

Стрибки на лижах з трампліна:

1. Пасічник Степан

**2017 р. – XIII ЄЮОФ, Ерзурум (Туреччина) з 11 по 18
лютого**

Сноубординг:

1. Тарнавська Тетяна
2. Ханас Віта

2022 р. – XV ЄЮОФ, Вуокатті (Фінляндія) з 20 по 25

березня

Біатлон:

1. Віталій Мандзин (біатлон)

Лижне двоборство:

1. Максим Прокопюк
2. Руслан Шуманський

Стрибки на лижах з трампліна:

1. Тетяна Пилипчук

2023 р. – XVI ЄЮОФ, Венеція (Італія) з 21 до 28 січня

Біатлон:

1. Тетяна Тарасюк,

Лижне двоборство:

1. Прокопюк Максим
2. Шуманський Руслан

З 9 по 16 лютого 2025 року у Грузії відбудеться XVII зимовий ЄЮОФ. Молоді спортсмени Європи змагатимуться в трьох грузинських містах. В змаганнях візьмуть 1950 атлетів з 48 європейських країн. Медалі розіграють у 8 видах спорту:

- Біатлон
- Лижні гонки
- Гірськолижний спорт
- Лижний фрістайл
- Сноуборд
- Фігурне катання
- Хокей
- Шорт-трек

Наша національна команда на ЄЮОФ-2025 налічує 48 спортсменів, які змагатимуться в 7 з 8 видів спорту, окрім сноуборду. А ще, вперше в історії, українська команда братиме участь в змаганнях з хокею серед юнаків! До складу збірної команди увійшло і двоє представників Тернопільщини, які будуть змагатись у біатлоні: [2]

1. Тарасюк Тарас Васильович.
2. Марценюк Константин Олегович.

За весь час проведення зимових ЄЮОФ, починаючи з 1993 року, українська збірна здобула 24 нагороди:

«Золото» – 3 медалі

«Срібло» – 10 медалей

«Бронза» – 11 медалей

До цих нагород долучилась і представниця Тернопільської області, майбутня Олімпійська чемпіонка, Олена Підгрушна. У 2005 році на VII зимовому ЄЮОФ в м.Монті (Швейцарія) додала в скарбничку нашої збірної 2 бронзові нагороди в біатлоні.

Висновок: Європейські юнацькі олімпійські фестивалі мають не лише спортивне значення, але і відіграють значну роль в освіті та спілкуванні молодих людей через спорт та завдяки їм, популяризуються олімпійські ідеали і пропагується олімпійських рух та здоровий спосіб життя. Систематична участь спортсменів Тернопільської області в зимових ЄЮОФ сприяє популяризації та залученню дітей до занять зимовими видами спорту.

Список літератури.

1. Булатова М. М. Твій олімпійський путівник / М. М. Булатова, – В. М. Єрмолова. – [4-е вид. доп.]. – К., 2017. – 144 с.

2. Європейські юнацькі олімпійські фестивалі. URL: <https://noc-ukr.org/olympic/euof/>

Єрмолова В. М. ¹, <https://orcid.org/0000-0002-6073-0449>

Радченко Л. О. ¹, <https://orcid.org/0000-0002-5149-2952>

Кроль І. М. ², <https://orcid.org/0000-0003-3021-3181>

ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА В ОЛІМПІЙСЬКОМУ СПОРТІ

¹ Олімпійська академія України

² Навчально-науковий олімпійський інститут Національного університету фізичного виховання і спорту України, Київ

Annotation. The article is devoted to the changes in the IOC's attitude towards women's sports. The evolution of women's sports in the Olympic programs of different years is presented. The participation of Ukrainian athletes in the Olympic Games as part of the national team of the USSR and Ukraine (1952–2024) is highlighted.

Keywords: women, Olympic Games, Olympic Winter Games, Olympic program, Ukrainian athletes.